YENİ

AFACAN

HAFTALIK ★ RESİMLİ ★ ÇOCUK ★ MECMUASI ★★★

NO: 11

Her daldan bir yaprak

BEYAZ KARGA

Lil şehri civarındaki köylerde bir köylünün bembeyaz bir kar gası varmış! Fakat yalnız tüyleri değil gagası ile ayakları da bem beyaz imiş. Köylü bu acayip hay vanı yuvasında, dört tane simsi. yah karganın içinde yakala - mış!

İNSAN SENEDE KAÇ KELİME SÖYLERMİŞ!

Avukat, öğretmen, ve siyasilerden başka herkes senede takriben on bir milyon sekiz yüz bin kelime kullanırmış! Yani üçer ciltli yüz elli romanlık kelimeler kadar bir şey!.. Çok değil mi?

KÂĞITTAN KERESTE

İsveçte işgüzar bir mühendis eski kâğıt parçalarını keresteye tahvil için kolay bir usul bul - muş. Kâğıt parçalarını kil ile yuğurmak suretile elde edilen bu madde tavan ve bölme inşasında kullanılmakta imiş.

Bu yeni icat kereste kâğıt gibi aleve temas edince ateş alma dığı gibi kışın soğuğun, yazın ise sıcağın ev dahiline işlemesine mani oluyormuş.

SAĞLIK BİLGİLERİ

İnsanların çocukluk çağlarında ilk hoşlandıkları his tatmak duygusudur. Gıdasını iyi seçen insanlar müstesna, bir çoklarımız lezzetten pek hoşlanırlar. 5 duygudan biri olan tatma duygusu, çürümüş ve zehirli gıdalar almamıza mani olursa da, bu meyanda koklamanın da mü him yeri vardır. Ekseriyetle kok lamaksızın tatmak iyi netice vermez.

Meselâ; gözlerimiz kapalı olarak koklamadan bir elma ve soğanı yekdiğerinden ayırt etmek mümkün değildir. Demek oluyor ki, koku hissi, tatma duygusunun mütemmimidir. Fakat tatma duygusu zannedildiği kadar da ehemmiyetsiz değildir. Tatma hissi, sıhhatimizin bekçisidir.

BÜYÜK TÜRK KAHRAMANLARI

Alparslan

Alparslan, Selçuklu Hüküm - darlarının en büyüğüdür. 1029 yılında doğan Alparslan, Horasan Valisi iken ölen amcası Tuğrul Beyin vasiyeti üzerine, Selçuklu tahtına geçti. İlk işi isyanları bastırmak oldu. Cesareti sayesinde Buhara, Harzem taraflarını, Musul, Diyarbakır, Halep çevrelerini de Kayseri, Sivas bölgesini aldı.

Alparslanın fetihlerindenn korkan Bizans İmparatoru Romanos Diyojenez, büyük bir orduyla Alparslanın üzerine yürüdü. 26 Ağustos 1071 de Malazgirt ovasında yapılan savaş sonucunda Bizans ordusu perişan, İmparatoru esir oldu. Büyük bir kahraman olan Alparslan, bu zaferinden bir yıl sonra, bir deli hancerivle can verdi.

Pitsburg Üniversitesinde alınan neticelere göre; insanın gıda tedarik ve tercihi, vücudun fiziyolik ihtiyaçlarından doğmaktadır. Bazı ana, baba ve öğretmenlere göre; yerde emekliyen küçük bir bebeğin eline geçirdiği bir tebeşir parçasını yemek istemesi; onun kalsiyum ihtiyacında olduğunu isbat eder. Halbuki doktorlara göre bu hâdise, bebeğin çiğneme ihtiyacından doğmuştur.

YENİ AFACAN

İDAREHANE
Ankara caddesi NO: 87
Basıldığı yer:
VAKIT YURDU

Haftada bir Pazartesi günleri çıkar.

ABONE ŞARTLARI
Seneliği 52 nusha 800 Kr.
Altı aylığı 400 Kr
Üç aylığı 200 Kr.

SAYI: 11

KURUŞ: 15

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden: M. KIZILTAN Teknik Sekreteri: Selâmi MÜNİR

Fareler küçük, fakat zararları büyüktür...

Farelerin ne kadar tehlikeli yaratıklar olduğunu duymayan kalmamıştır. Eski çağlarda bütün bir ülkeyi kırıp geçiren müthiş hastalıklardan birini, vebayı fareler yayardı. Veba, farelerin sırtında yaşayan pirelerin aracılığı ile insanlara geçerdi ve öyle korkunç bir hastalıktı, ki çabucak insandan insana yayılır,, binlerce insanın ölümüne sebep olurdu. Bu gün artık, bu çeşit hastalık salgınları duymuyoruz. Çünkü hekimlik çok ilerlemiş, bir sürü hastalığın kökünü kurutacak hale gelmiştir. Okullarda her yıl sizleri aşılamalarının sebebi, sizi hastalıklardan korumaktır. Onun için, aşıdan kaçmak akıllı işi değildir.

Gerçi artık fareler vasıtasile veba salgınlarının ülkeden ülkeye yayıldığını duymuyoruz ama fareler de hâlâ tehlikeli ve zararlı yaratıklar olmaktan geri kalıyor değillerdir. Kemirici hayvanlardan olan farelerin her yıl bir memlekete ne kadar zarar verdiğini hesaplayan bilginler, Fransanın yılda farelerden 150 milyon Türk lirası tutarında kayıba uğradığı sonucuna varmışlardır. Bu kadar bir kayıp, ayda yüz lira kazanan 125 bin insanın bir yıllık emeği demektir. Onun için bir çok memleketlerde farelerle mücadele ve farelerin kökünü kurutma işi, çok ciddiye alınmakta ve bununla hükûmetler ilgilenmektedir.

Farelerin korkunçluğunu arttıran başlıca şey, pek çabuk ve pek bol üremeleridir. Bir yıllık zaman zarfında bir çift farenin yaptığı yavrular da çabucak büyüyüp yavrulamakta, onların yavruları da kısa zamanda ana olmaktadır. Bu uğurda yapılan hesaplar, bir çift fareden bir yılda 860 fare ürediğini göstermiştir.

Akla geliyor, ki eğer hakikaten fareler bu kadar çok ve çabuk üreyorlarsa yeryüzünün şimdiye kadar çoktan bir fare dünyası haline gelmesi gerekirdi. Allahtan bu böyle olmadı. Çünkü fareler birbirlerine pek düşmandırlar.

Bir yandan da korkunç denecek bir hızla ürerler ama, öte yandan da birbirlerini âdeta yerler. 1927 yılında iki fare cinsi arasında müthiş bir savaş, bir Çin kasabasında olmuştu. Kalgan cıvarındaki bu kasabadan bir gece, halk kulakları sağırlatıcı feryadlarla yataklarından fırlamışlar, bir de pencerelerden sokağa baksınlar ki ne görsünler? Sokak, karınca gibi fare dolu. Ve fareler birbirlerini kırasıya yiyorlar. Kimse evinden çıkmaya cesaret edememişlerdi. Sabahleyin, gürültü kesildiği zaman, kasaba sokaklarından on bine yakın fare leşi kaldırmak gerekmişti.

Bu gün, Avrupada en çok bulunan fare cinsi, Asyadan göç etmiştir. Bu fare, ilk önce 1727 yıllarında Hindistanda görülmüştür. Sonra 1731 de İngilterede, 1750 yılında da Orta Avrupada görüldü. Demek ki 23 yıl içinde Asyadan Avrupaya gelip yayılıvermişti.

Fareler, çok cesur ve küstah yaratıklardır. İnsanın, kendilerine karşı gelemiyeceğini sezdikleri andan itibaren terbiyesizliği arttırırlar. 1816 yılında, o vakitler Sent Helen adasına sürgün edilmiş bulunan Fransız imparatoru Napolyonun bütün kilerini soyup soğana çevirmişlerdi. Küstahlığı öyle ileri vardırmışlardı ki imparator artık sofraya oturamaz olmuştu. Hele tavuk beslemeğe ve üretmeğe imkân kalmamıştı. Çünkü fareler, kuluçkaya oturan tavukların civcivlerini, daha yumurtada iken yiyorlardı.

Farelerin bazı adaları istilâ etmesi, hakikaten korkunç sonuçlar verir. Bilhassa Pasifik okyanusundaki Juan Fernandez adasında böyle olmuştu. Orada o kadar çok fare üremişti ki oraya sürgün edilen mahkûmlar, geceleri rahatça uyuyabilmek için yanlarında yedi sekiz kedi yatırmak zorunda kalmıştı. Fakat bu da fareleri ürkütmedi. Üredikçe terbiyesizliği arttırdılar ve nihayet kedilere, köpeklere de saldırmaya başladılar. Farelerden kurtulmak için açıklık bir yerde çepeçevre ateş yakıp ortasında uyumaktan başka çare kalmadı. Nihayet adanın bir kısmının ormanları yer yer tutuşturularak, farelerin kökünü kurutmak değilse de büyük bir kısmını yok etmek mümkün oldu.

Yukarıda, farelerin hastalık yaptıklarını söylemiştim. Fareler yalnız vebayı değil, kolera, tifo, ishal, verem gibi çeşitli illetleri de yaparlar. Onun için farelerle mücadele etmeğe yardım etmek, bu mendebur hayvanların rahat üremelerine fırsat vermemelidir.

Dünyanın En Meşhur Çocuk Hikâyelerinden:

ALTIN ELMA PRENSİ

Prens bu sözleri duyunca hemen büyük oğlunu çağırdı.

— Oğlum.. dedi. Sen benim veliahtımsın. Benim bütün işlerimi sen göreceksin. Ben ölürsem bu yurdu sen idare edeceksin. Şimdi sana bir iş çıktı. Okunu yayını alıp, kılıcını da beline kuşanarak yola çıkacaksın.

Zümrüdü anka kuşunu bulup bana getireceksin. Bulmazsan bile onun yumurtasını bulacaksın. Bu yumurtayı buraya kadar getirmek imkânını elde edemezsen hemen iç.. Çünkü bundan içen ölüm tadını tatmazmış. „

Büyük prens babasının bu arzusunu yerine getirebileceğine kanaati vardı. Hemen yola çıktı. Kendi kendisine:

— Bundan kolay ne var. Diyordu. Kuşu bulmazsam bile yumurtasını nasıl olsa bulurum. Dünya bu.. Cebimde altınlarım olduktan sonra yanıma adamlar tedarik eder onlarla bile bulurum.

Prens böyle düşüne düşüne az gitti uz gitti, yolu bir ormanın içine düştü. Bir öğle zamanı idi. Karnı acıkmıştı. Güzel bir dere kenarında, su başında ekmeğini yemeğini çıkarmış yerken bir ses duydu. Bir de dönüp bakınca ne görsün ?

Karşısında bir tilki var. Tilkiyi görür görmez güldü. Sonra okunu yayına takarak:

— Hey kurnaz hayvan. Dedi. Elime düştün mü? Şimdi seni vururum. Sen dünyada kurnaz bir hayvansın, seni öldürürsem kurnazlık bana kalır. Diye gülerek oku fırlatmak üzere iken tilkinin sesi yükseldi:

— Büyük prens. Nereden gelip nereye gideceğini ve ne aradığını da çok iyi biliyorum. Beni öldürmezsen sana bir yol göstereceğim. Eğer dediğim gibi yaparsan arzuna kavuşacak, aradığını bulacaksın.

Bu akşam bir köye varacaksın. Bu köyde karşı karşıya iki han vardır. Bu hanlardan birisi gayet aydınlık ve eğlencelidir. İçeriden yükselen çalgı sesleri pence-

reden taşan bol ışık gözünü karartacak, kulaklarını tılsımlayacak ve seni içeriye çekecektir. Fakat sen oraya gitme. Karşıdaki ışıksız hana gir. Çok büyük muvaffakiyet kazanacaksın.

Tilki sözünü bitirince büyük prens hemen güldü:

— Vay açıkgöz tilki vay. Dedi. Burada da bana bir kurnazlık edip elimden kaçmak istiyorsun öyle mi? Al sana oku..

Dedi. Ve yayı çekti. Yaydan fırlayan ok tilkiye değemedi. Çünkü o çoktan kuyruğunu kaldırarak uçup gitmişti bile.

Büyük prens akşama kadar ormanlardan çayırlara, çayırlardan vadilere atlaya atlaya gitti. Akşam güneş batarken, uzaktan bacalarında dumanlar tüten bir köy gördü. Köye vardığı zaman çoktan ortalık kararmış ve lâmbalar yanmıştı bile.

Hakikaten tilkinin dediği gibi köye girerken iki hana rastgeldi. Birisinde kahkahalar taşıyor, diğeri de sakin duruyordu. Prens kendi kendine:

— Ben aptal mıyım; böyle neşe içinde çalkalanan bir yeri bırakarak bu sönük, ölüm sessizliği çöken hana girer miyim. Dedi. Ve bol ışıklı handan içeriye girdi.

Orada neşe, kahkaha, içki her şey vardı. Zevk, safa, eğlence tamamdı. Bu eğlenceleri görünce babasını da, kuşu da, niçin buraya geldiğini de her şeyi unuttu. O da bunların arasına daldı.

Aradan günler, haftalar, aylar, nihayet yıllar geçti. Büyük prensten haber yoktu. Ölümünden bile ses çıkmadı. Bunun üzerine ortanca prens yola çıktı. Çok geçmeden orman kenarına geldi. Orada o da tilkiyi görmez mi?

Ortanca prens de tilkinin sözlerini dinlemek istemedi. Hemen yayını çekip oku fırlattı. Akşam üstü iki hanın bulunduğu köye geldi. Pencere önünde ağabeyisini eğlenceye dalmış bir vaziyette görünce dayanamadı. O da içeriye girdi. İki kardeş sarmaş dolaş oldular. Büyük kardeş ona da içkiler ikram etti. O da eğlenceye karıştı.

Yine günler, haftalar, aylar nihayet yıllar geçti. Ortanca prensden de hiç bir haber yoktu. Babası da çok müteessirdi. Altın kuşu bulmak için, iki oğlunu kaybettiğine esefleniyordu. Kendi kendine de kızıyor ve söyleniyordu.

En küçük prens büyük kardeşlerinin felâketinden müteessirdi. Hem onların intikamını almak ve hem de babasının istediği altın kuşu bulmak arzusunda idi.

— Babacığım, dedi. Ben kardeşlerimi aramağa gideceğim. Onların intikamını alacağım.

Babası çok müteessir olduğu için oğlunun bu teklifini kabul etmek istemedi. Çünkü üç oğlundan yalnız bir tane kalmıştı. Onun da gittiği yerden bir daha döneceği belli değildi. İki oğlunun bütün sevgisini bu çocuğuna bağlamış olan prens:

— Olamaz, oğlum. dedi. Olamaz.

Fakat küçük prens o kadar yalvardı ki o kadar yalvardı ki.. Nihayet babası buna razı oldu.

Bir gece yarısı sabah yıldızı pırıl pırıl semada gözleri aydınlatırken küçük prens oku yayı elinde, belinde kılıcı yola düşmüştü. Günlerden bir gün bir orman kenarına gelen prens de dere boyunda tilkiyi görmez mi?

Onu vurmak için hazırlanan küçük prensin yanına tilki geldi. Yaşlarla dolu gözlerini küçük prensese dikerek:

— Prensim.. dedi. Kıyma canıma. Senin bir kahraman olduğunu biliyorum. Babanın en büyük arzusunu yerine getiren çocuğun sen olduğunu tanıyorum. Babanın bütün sevgisini toplayan prens olduğunu bilmeyen kalmadı. Kıyma benim canıma.

Prens tilkinin bu tatlı sözleri karşısında:

— Sen merak etme, dedi. Sana bir şey yapmam.

(Arkası var)

AFACAN'IN OKUL POSTASI

İSTANBUL LİSELER ARASI FUTBOL MAÇLARI

Haydarpaşa stadında bu hafta yapılan liseler arası futbol maçlarında Kabataş - Beyoğlu Liseleri karşılaşmışlardır.

İlk devre karşılıklı hücumlarla geçmiş ve zaman zaman her iki takım da elde ettikleri gollük pozisyonları heba etmişlerdir. Bu suretle birinci devre 0-0 berabere bitmiştir.

İkinci devreye Kabataş takımı çok sür'atli başladı. Top Beyoğlu kalesi önünde tehlikeli durumlara geçmesine rağmen, Kabataş takımı açıklarının şut atamayışlarından gol yapamadılar. Beyoğlu takımı, bu tehlikeleri atlattıktan sonra açılmağa başladı ve bir de gol attı.

Bu golden sonra Kabataşlılar açıldılarsa da, anlaşmalı bir oyun tutturamadıklarından, mağlûbiyetten kurtulamadılar. Esasen takım, sahaya yanlış ve bazı oyuncular noksan olarak çıkmış, bu yüzden mağlûbiyeti hak etmiştir.

Mesut Tutkun
Kabataş Lisesi

* * *

YENİ KOLEJ LİSESİ SPOR FAALİYETLERİ

Her sene olduğu gibi, bu sene de okulumuzda spor faaliyetleri her koldan çalışmaktadırlar. Bu çalışmaların semeresini en yakın bir zamanda göreceğimize eminiz.

Geçen sene okul içinde ikinci bir futbol takımı olarak kurulan okulun (B) takımı veya (Türk Spor Kulübü) olarak adlandırılan (T.K.S.) kulübü, bu sene yeni oyuncularla takviyeli olarak, geçen seneki birliğini korumağa hazırlanmıştır.

Takımın tam kadrosu şudur:

Erdem Güvener, Metin, Çakır, Erhan Eğilmez, Behzat Aziz, Halûk Öktem, Üstün Üründül, Murat Üçüncü, Refik Dericioğlu, Ali Topaç, Suat Tarhan, Ekmel Erencek, Gürbüz Refioğlu, Nuri, Erder.

Kulübümüze, yeni seneye girerken parlak muvaffakiyetler dileriz. Ayrıca T.K.S. oyuncalariyle spor karşılaşması yapmak istiyen takımların şu adrese müracaatları rica olunur:

Halûk Öktem.
Yeni Kolej, Sıraselviler
Beyoğlu

Halûk Öktem
Yeni Kolej

* * *

KARAGÜMRÜK ORTA OKULU AİLE BİRLİĞİ TOPLANTISI

Bu toplantıda, bundan evvel yapılması kararlaştırılan işlerden şunlar sonuçlandırılmıştır:

1 — Fakir talebeye yemek yardımı;

2 — Okula gelir temini için, okul kooperatifinin verimi arttırılmak düşünülmüş ve gereken kararlar alınmıştır;

3 — Gene okula gelir temini için, 10 Şubat 1951 Cumartesi günü bir çay verilmesi karar altına alınarak, bu işi düzenlemek için 6 kişilik bir heyet seçilmiş ve oturuma son verilmiştir.

Karagümrük Ortaokulu
3-B 165 Tanju Cılızoğlu

* * *

DÜZCE ORTA OKULU

Düzce Orta Okulu, 1933 yılından bugüne kadar bir çok öğrenci yetiştirmiş ve yetiştirmeğe devam etmektedir.

Okul, 7 sınıflıdır. Birinci sınıf 3 şube, ikinci ve üçüncü sınıflar ikişer şubedir. Bir lâboratuvar, bir spor odası, bir yemekhane ve bir kütüphanesi vardır. Bunlara, yeni yapılan bir de atölye eklenmiştir.

Geniş bir bahçesi vardır. Şehirden 2 kilometre mesafededir. Bir müdürümüz, bir müdür muavinimiz ve bir de kâtibimiz vardır. Okulumuzun mevcudu 320 kişidir. 9 öğretmenimiz vardır.

Gürbüz Kamburoğlu
Düzce

* * *

VOLEYBOL MAÇI

Gelebenvi Ortaokulu S. 2-C, 8 puvanla voleybol birincisi olmuştur.

Mustafa Aydıner
Gelenbevi Ortaokulu

BİRAZDA GÜLELİM

ŞÖHRET

Bir İngiliz lordu, kafasını dinlendirmek maksadile, Londra civarında sessizliğile tanınmış bir köye çekilir, orada çalışkan küçük bir gazete müvezzii gözüne çarpar. Yanına yaklaşarak ondan bir gazete alıp adını sorar. Çocuk:

— Benim adım Clarc Gayble-dir.

— O.. Çok meşhur bir isim.

Çocuk, gururlu bir tavırla tasdik eder:

— Her halde öyle olacak, çünkü iki senedenberi bu işte çalışıyorum.

★

KÜÇÜK ÇOBAN

Harp patlar patlamaz çobanlar askere gitti. Bir mektep çocuğuna da çobanlık vazifesi düştü. Çocuk kendi halince vatanına hizmet etmek istiyordu, fakat koyundan, çobanlıktan çakmıyordu.

Mal sahibi bir gün atına bindi, hem koyunlarını hem küçük yeni çobanı görmeğe gitti. Sorulan suale çocuk:

— Mükemmel! Koyunları iyi idare edbiliyorum, fakat kuzular beni çok yoruyor,, dedi.

— Kuzular mı! Bu mevsimde kuzu olmaz, yavrum.

— Nasıl olmaz, olur.

Çocuk uzaktaki bir tavşanı eliyle göstererek:

— İşte onları bir türlü sürünün içinde tutamıyorum, dedi.

★

KİMİ GÖRMEK İSTİYORMUŞ!

Hastanın baş ucunda duran doktor:

— Size hakikati söylemek mecburiyetindeyim; her halde siz de bunu anlamak istersiniz. Durumunuz çok tehlikelidir, bayım. Şimdi son defa olarak görmek istediğiniz biri var mıdır?

— Hasta boğuk bir sesle cevap verdi:

— Evet.

— Kimdir ?

Hasta sesini biraz daha yükselterek:

— Başka bir doktor,

Bedavacı Afacanlar Dünyayı Geziyor

— 11 —

Balina o kadar gıdıklanıyordu ki, nihayet gülmekten kırıldı ve ortasından ikiye ayrıldı. O zaman Topaç'la Kırpaç, balinanın birdenbire yarılan karnından havaya sıçradılar. Arabaları, balinanın karnında diğer hayvanlar, hep birden havaya uçarak yükseldiler. Tabiî, istakoz da artık, can havliyle Kırpaç'ı ağzından bıraktı.

Çünkü balinanın karnındaki her hayvan, şimdi yalnız kendi derdine düşmüştü. Zavallı hayvanlar neye uğradıklarını şaşırmışlardı.

. Topaçla Kırpaçın hayreti, onlarınkinden aşağı değildi. Kırpaç havada dönerken, yanında yuvarlanan Topaça bağırdı:

— Ne oluyoruz?

— Uçuyoruz, Kırpaç! Uçuyoruz !..

Havada bir iki defa döndükten sonra "cop!" diye birdenbire dalgaların arasına düştüler. Şaşkınlıkları geçince, etraflarına göz gezdirdiler. Balina, dalgaların arasına dalmış, gözden kaybolmuştu. Denizde, göklere yükselen dalgalardan başka bir şey yoktu.

O sırada, birden Bop havlamağa başladı. Onlar da kulak kabarttılar: Uzaktan bir gürültü işittiler. Acaba bu neydi?

"NE ÇIKACAK ACABA?,,

O tarafa doğru yaklaşmağa başladılar. Çünkü dalgalar onları gürültünün geldiği tarafa sürüklüyordu. O zaman derinden gelen sesleri daha iyi işittiler. Bu sesler denizin dibinden geliyordu. Ayni zamanda, yaklaşıyordu da.

Hayretle birbirlerine bakışan iki Meteliksiz Seyyahtan en evvel lâ söze başlayan Topaç oldu:

— Gürültü yaklaşıyor.

— Hayır, gürültü yaklaşmıyor, biz ona yaklaşıyoruz.

Kırbaç doğru söylüyordu. Çünkü üzerinde bulundukları dalgalar gitgide azalıyor ve denizin suları gittikçe çekiliyordu.

(Arkası var)

7 CÜCE İLE KARACADI

Memiş'in intikamı

Yazan: SABİH ŞENDİL

İSTİKLÂL Savaşı sıralarındaydı.. Bütün Anadolu köyleri düşman işgali altında bulunuyor, akla gelmedik fenalıklara maruz kalan Türk köylüsünün kalbi "intikam!" diye çarpıyordu.

Eli, kolu silâh tutan ne kadar erkek varsa, Mustafa Kemal'in, 1919 Mayısının 19 uncu günü Samsun'dan bir güneş gibi doğan o büyük kurtarıcının etrafında toplanmıştı.

Sade erkekler mi ya.. Kadınlar da kağnılarla cephane taşıyarak, yalçın kayalar, dikenli yollar aşarak, kutsal savaşın kazanılması için çalışıyorlardı.

Köylerde kala kala ak saçlı ihtiyarlarla, çocuklar kalmıştı. Hattâ 13-14 yaşındaki çocuklara bile vazife düşmüştü. Onlar habercilik yapıyorlar, düşman hakkında edindikleri malûmatı en kısa bir zamanda Türk kuvvetlerine bildiriyorlardı.

Bu çocuklar; yemiş, kurabiye, çörek, ayran gibi şeyler satmak bahanesiyle, Yunanlıların içlerine kadar sokuluyorlar, onlarla ahbap oluyorlardı.

Ellerindeki malların satışı bitince, hemen köye dönüyorlar ve köy muhtarına gördükleri vaziyeti, nazarı dikkati celbeden şeyleri söylüyorlar; muhtar da lâzım gelen emirleri vererek, bunları Türk ordusuna bildiriyordu.

* * *

İstiklâl savaşı bütün hızıyle başlamıştı. İlk önce ilerliyen Yunan ordusu, sonraları Türk ordusunun ne yaman bir kuvvet, — yenilir yutulur lokma değil — olduğunu anlayınca, bu savaşa girdiğine bin kere pişman olmuştu. Canını dişine takan Türk ordusu hiç yılmadan savaşıyor, her güçlüğü yeniyor ve hedefi olan "istiklâl" e gittikçe yaşlaşıyordu.

Bir ordu ki, tankı yoktur, fakat Türk askerinin dağ gibi göğsü binlerce tanka bedeldir. Topu, tüfeği hiç yok denecek kadar azdır; lâkin ondaki millî iman, göklere yükselen dik baş varken, hangi kuvvet ona baş eğdirebilir?..

Mustafa Kemal, daha savaşın başlangıcında zaferden emindi. Yaşı tarihten eski olan, harp tarısı sayılan Türk ulusu asla yenilmezdi. O,nun parolası şuydu:

"— Ya istiklâl, ya ölüm!"

* * *

Bir gün Mustafa Kemal cepheyi teftişten dönmüştü. Emir subayı içeri girdi; sert bir selâm verdi ve:

— Paşam, sizi bir çocuk görmek istiyor, dedi.

Paşa, derhal emir verdi ve çocuğu içeri getirdiler.

Bu, 15 yaşında bir çoban çocuğuydu. İçeri girer girmez, askerce bir selâm verdi; sonra koştu, Mustafa Kemal'in ellerine sarıldı, öptü:

— Paşam, size çok diyeceklerim var! dedi.

Üstü başı parça parçaydı, ayağında yırtık çarıklar, sırtında eski bir gömlek vardı.

Mustafa Kemal:

— Bizi yalnız bırakınız! dedi.

Orada bulunanlar derhal çıktılar.

Adının Memiş olduğunu söyliyen çocuk anlatmağa başladı:

"Ben bir çoban çocuğuyum; bizim köy ağasının koyunlarını otlatırım. İhtiyar bir babamla anam, bir de küçük kız kardeşim vardır. İki tane de büyük ağabeyim var ama, onlar askerdeler; bir gâvuru yenmek için savaşıyorlar.

Bir sabah koyunları aldım ve kıra çıktım. Akşam olunca sürüyü önüme kattım ve köye geldim. Köye gelince, beynimden vurulmuşa döndüm. Anamı, babamı, kız kardeşimi Yunanlılar öldürmüşlerdi. Hem de ne cinayet Paşam! Süngü ile saplamışlar, sonra parça parça doğramışlar; zavallı kız kardeşimin de ırzına geçmişler.

Ben bunları öğrenince, hemen köy ağasına gittim ve artık çobanlıktan vazgeçtiğimi, başka birini bulmasını söyledim. Sonra yolu tuttum ve günlerce yürüdükten sonra Türk ordusunu buldum. Daha köyde iken sizin adınızı sık sık işitiyordum. Sizi istediğimi söyledim ve getirdiler.

İşte şimdi karşınızdayım paşam. Anamı, babamı, kız kardeşimi kahbece öldüren düşmandan "intikam" almak istiyorum. Bunun için de sizin yanınızda çalışayım. Ne emrederseniz yaparım; ölümden korkmam!" dedi.

Mustafa Kemal, Memiş'in anlattıklarını can kulağiyle dinlemişti. Memiş sözlerini bitirince, onu alnından öpmekten kendini alamadı.

Memiş'in gözleri yaşlanmıştı. "Beni yanınıza alacaksınız, değil mi?" diyordu..

* * *

Artık memiş, Türk ordusunun bir ferdi olmuştu. Haber götürüp getirmek gibi işler onun vazifesiydi. Ona bir de at verilmişti. Uzak mesafelere gitmesi icap ettiği zaman, ata biniyordu.

Memiş canla başla balışıyor, kendinden umulmayan işleri kolayca başarıyordu. Çünkü o, intikam ateşiyle yanıyordu. Damarlarındaki asîl kan; "intikam" diye dolaşıyordu. Zaten bütün Türk ulusu, en büyüğünden en küçüğüne kadar bu hissi taşıyor, bu hisle bir umman gibi coşuyor, düşmana aman verdirmiyordu. Düşmanın vaziyeti günden güne kötüleşiyordu.

Türk ordusu, şimdi büyük bir taarruzun arifesinde bulunuyordu. Mukaddes vatan düşmandan temizlenecek ve benliğimize kavuşacaktık.

* * *

Nihayet, beklenilen gün geldi. "26 Ağustos 1922 de, gece sabaha karşı, topların çelik ağzı, eşsiz bir hücum marşı çaldı." Yunan ordusu; "Türk geliyor!" sesleri arasında kaçmağa başlamıştı. Türk ordusu bir yıldırım, bir kasırga, hayır, hayır! Bir cehennem kesilmişti. Düşman, er geç bu cehennemde kavrulmağa mahkûmdu.

En nihayet sıra "Başkumandanlık meydan muharebesi" ne gelmişti. Türk ordusunun gözbebeği, zaferlerin arslanı, kahraman Türk soyunun o eşsiz adamı, yine bir emir verdi:

— Ordular! İlk hedefiniz Akdenizdir! İleri!..

Bu sesi duyan Türk ordusu, "Allah! Allah!" sesleri arasında,

tozu dumana katarak ilerliyor, düşmanı bir yıldırım hızıyle takip ediyordu.

* * *

Gazi Mustafa Kemal, Memiş'i yanına çağırdı:

— Nasılsın Memiş? dedi.

Memiş güldü:

— İyiyim Paşam, hem de çok iyi. Çünkü intikamım, daha doğrusu intikamımız alındı! dedi.

Gazi:

— Memiş, sana bir vazife vereceğim. Derhal ata atla ve yarım saat uzaktaki köye git. Oradaki gözetleme subayından raporu al, getir! dedi.

Memiş hemen ata atladı ve uçarcasına sürmeğe başladı. 20 dakikada köye varmıştı. Raporu aldı ve tekrar atladığı atını yine koşturmağa başladı.

Fakat birden bir tüfek sesi ve göğsünde bir acı hissetti. Elini göğsüne götürdü; "Kan!" dedi. Nereden geldiği belli olmayan serseri bir kurşun Memiş'in göğsüne saplanmıştı. Memiş aldırmadı ve atını koşturmağa devam etti.

Raporu Gazi'ye teslim etti ve yere yığıldı, kaldı. Çok kan kaybetmişti.

Derhal doktor getirdiler. Ne yazık ki bir saat sonra Memiş hayata gözlerini yumdu. Ölmeden evvel, son sözü şu olmuştu:

— Ne mutlu bana, "intikam" alındı.

* * *

Bu küçük şehit, al bayrağa sarılarak, kıblegâhına götürüldü. O da binlerce, milyonlarca şehitler arasına karışmıştı.

S O N

DOKUZ YAŞINDA BİR BESTEKÂR

3. Bunların eski biçim piyanolarda çaldığı havalar pek beğeniliyordu. Mozart keman ve org ta çalardı. O çalarken kardeşi Anna Maria söylerdi. Bir zamanlar babası hasta oldu, piyanoda birlikte çalışmak imkânı kalmadı. O vakit dokuz yaşında olan Mozart bu fırsattan istifade ederek bir kaç senfoni yaptı. Babası iyileşince daha çok konser verdiler. Son iki konserde çalınan bütün üvertürler Mozartın kendi kompozisyonları idi.

ZENGİN MÜSABAKA KUPONU: 10

Hediyeli Müsabaka

RESİMDE GÖRDÜĞÜNÜZ İNEĞİN BAŞI NEREDE?

Bulduğunuz takdirde, mecmuayı kesmeden yalnız yerlerini işaretledikten veya kopyalarını çıkardıktan sonra mufassal adresinizle ve Bilmece Kuponuyla birlikte ve üzerine (Afacan Bilmece Memurluğu) yazarak mecmuamızın adresine yollayınız.

Bulmacayı doğru halledenler arasında kur'a çekilecek birinciye bir kır çantası, ikinciye oyuncaklı Amerikan baskısı Miki albümü, Üçüncüye bir yazı takımı verilecektir.

9 UNCU SAYIDAKİ BULMACADA KAZANANLAR:

1 — Fahrettin Sağdıç (Tosya).

2 — Lebib Alioğlu (İzmir-İki çeşmelik).

3 — Yahya Kalkancı (İstanbul-Sarıyer).

Büyük albüm kazananlar: Hümay Erevin, Mahmutpaşa İlkokulu İstanbul; Nihat Yeniçeri, Galata İstanbul; Ayten Güldüren, Fatih İstanbul; Önel Akdik, Divitçioğlu cad. No. 15 Samsun.

Küçük albüm kazananlar: Jilda Azat, Altınbakkal İstanbul; Sadullah Ataç, Karagümrük İstanbul.

Not defteri kazananlar: Ayhan Bezmez, Edirnekapı İstanbul; Özgül Bedestenci, Şehzadebaşı İstanbul; Güngör Baysal, Hacıbayram Ankara; Ahmet Günsel, Beyazıt İlkokulu İstanbul; Şecaattin Okman, Mahmutpaşa İstanbul; Ünal Tolunay, Beyoğlu Erkek Lisesi İstanbul.

Boya kazananlar: Nejat Tolunay, Cihangir İstanbul; Nuri Akduman, Üsküdar İstanbul; Sabri Karaer, Haliç İstanbul; Selâmi Tasalı, Cerrahpaşa İstanbul; Özer Tokdemir, Paşabahçe İstanbul; Mesut Tutkun, Kabataş Lisesi İstanbul; Melice Volceva, Samatya İstanbul; Nurhan Demirören, Nişanca Kumkapı-İstanbul.

Kitap kazananlar: Yıldız Şenler, Çocuk Sarayı cad. Ankara; Ülkü Tolunay, Beyoğlu İstanbul; Sevinç Minegül, P.T.T. merkez yaya dağıtıcısı Hulûsi Sevinç eliyle Ankara; Nazan Güngör, Tarlabaşı İstanbul; Turgut Yazıcıoğlu, Karataş Ortaokulu İzmir; Vural Ustaömer, Cudibey İlkokulu Trabzon; Ersin Sayar, Sefa cad. Ayvalık; Aytaç Arpat, İtfaiye Meydanı Ankara; Güzin Şenler, Çocuk sarayı Ankara; Ahmet Yaman Sarıgüzel Fatih.

SİNEMA KUPONLARIMIZ

Okuyucularımıza göstermeğe vaadettiğimiz çocuk filimleri sahibi ile yaptığımız anlaşmaya göre, (6) sinema kuponu yerine (10) kupon neşretmemiz icap etmektedir. Onun için, **elinizdeki kuponları saklayıp, 10 uncu kupon neşredilince, o sayıda bildireceğimiz günde gelip davetiyelerinizi alabileceksiniz.**

YENİ AFACANIN ÖZEL SAYISI

Baştan başa resimli olan bu özel sayısı basılmaya başlamıştır. Şimdiden bayiinize ısmarlayınız.

DİKKAT !..

Bu para kuponlarımız, bizce "2" kuruş değerindedir. Bu kuponlardan 15 tane biriktirip, idaremize getirenlere 30 kuruşluk kitap verilecektir.

OKUYUCU KÖŞESİ

SON ÇARE

Tanınmış operatörlerimizden Hazım paşa
Girmiş Tıp'ta doktorluk imtihanına
— Söyle, terletmek için ne yaparsın?
Acep hastana iyi mi bakarsın?
— Şu ilâç iyidir onu veririm
İyi bakarak hastamı terletirim
— Ya terlemezse yavrum hastan?
Sonra çıkar meydana hatan
— Falan ilâcı veririm ona
Tavsiyelerimi söylerim sonra
— İyi düşün iyi ilâçlar ver hastana
Verdiğin ilâçlar ya yaramazsa?
— Hocam iyi gelir haplan su
Daha çabuk terletir onu
— Hayır olmaz böyle doktorluk
Başka şeylen hastanı terlet çabuk
Paşa saymış bütün eczahaneyi
Demiş — biri gelmezse öbürü gelir iyi
Hoca inat mı inat
Diyor — Bana ilâç yarat
Paşa sıkılmış hocasından
Terlemiş buram, buram
Demiş ki— Kurtuluş çaresi tektir
Sizin önünüzde imtihana çekmektir.

Metin Ali Güneyligil

A N N E

Hayalin ayrılmaz bir lâhza gö
zümden,
İncittim seni diye ayrıldın
benden.
Yapyalnız bir halde bıraktın
beni sen,
Ne olur, beni de yanına al,
anne.

Kaç sene oldu bilmem, gelmi.
miyor sesin,
Uçtu dudaklarından sıcak ne.
fesin.
Beni bir tek seven vardı; o
da sendin,
Fakat ne yazık, gurbet ellere
gittin.

Anne, anne diye feryat etsem
sana,
Fakat gurbet elden cevap gel-
mez bana.
Anne, biricik anne, sevgili
anne,
Ne olur, beni de yanına al,
anne.

Yüksel Kolcu
Arapcamii, Aylâk so. 5
Galata - İstanbul

BİLMECE KUPONU: 11

EVİMİZ

Kuşların bir yuvası,
Bir anası, babası,
Bir iki kardeşi var.
Biz de bir kuş gibiyiz
Yuva bizim evimiz,
Aşı var ateşi var.
O toplar her gün bizi,
Ondadır ana dizi
Onun nerde eşi var?

Karagümrük Orta okulu I. A. 87
Sadullah ATAÇ

K A S I M

Sonbaharın son ayı da gidiyor,
Sonbahar da böylelikle bitiyor.
Ağaçlardan hep yapraklar ini.
yor,
Uçan yaprakları rüzgâr itiyor.

Günler geçiyor yağmurlu, ka.
palı,
Esiyor rüzgâr, Kasım başlı-
yalı.
Kimbilir bu yıl kış nasıl ge.
çecek?
Soğuk kış günleri ne zaman
bitecek?

Sevinç Minegül

A N N E M

Annem beni küçükken,
Ninnilerle uyuttu.
Dizlerinin dibinde,
Okşayarak avuttu..

Annemi çok severim,
O da beni pek sever.
Her fırsatta, her zaman,
Faydalı ol yurda, der..

Enis Sakızlı
Kışlak sokak No. 13
Rumelihisar - İstanbul

S A N C A Ğ I M

Göklerimde dalgalan,
Benim şanlı sancağım.
Son nefesime kadar,
Seni koruyacağım.

İnan, güzel sancağım,
Senden bıkmıyacağım.
Senin kızıl göğsünü,
Hiç unutmıyacağım.

Mefkûre Dinçer
Yeni Sular cad. No. 50
Sarıyer - İstanbul

SİNEMA KUPONU: 8

IŞIK LİSESİ İLE BEYOĞLU ERKEK LİSESİ BOKS KARŞILAŞMASI

Maçlara, Işık Lisesinde 22-11-950 Çarşamba günü saat 14 te başlanmıştır.

51 kiloda; Beyoğlundan Metin çıkmıştır. Metinin bilhassa gö. rüşleri ve ayak oyunları üstün. dür. Rakibi önce 58 kiloya çıkacaktı. Fakat sonradan 51 kiloya çıktı. Metin, rakibinden üstün bir oyun çıkardı. Fakat hakem taraf tutarak bu maçı berabere ilân etmiştir.

54 kiloda Beyoğlundan Özcan çıktı. Fakat rakibi gelmediği i- çin hükmen galip geldi.

54 kiloda Aydın çıktı. Rakibi. ne nisbeten gayet canlı ve tek. nik görünüyordu. Rakibi ise, na. kavtçılara has bir eda ile ağır ağır yerinde dönerek Aydını hafif hafif hırpalıyordu. Aydının rakibi, spor kaidelerine uymayan hareketlerde bulunuyordu. Buna rağmen hakem bunlara âdeta göz yumuyordu. Nihayet bu maçı I- şık Lisesi şampiyonu kazandı.

58 kiloda Beyoğlundan Feri. dun çıktı. İşte size tipik bir spor. cu. Buna rağmen rakibinin hayli yaşı geçmiş ve ağır olduğu his. sini veriyordu. Feridun gayet a- teşli başladı ve rakibini sollarla hırpaladı. Hakem bunların bir hatasını görmüş ki, maçı durdur. du. Fakat rakibi buna aldırmı. yarak Feriduna bir sol kroşe in. dirdi; Feridunun dudağını pat. lattı. Bundan sonra maç ateşlendi ve hakem dinlenmez oldu. Ni. hayet maç kesildi ve Feridun, mağlûbiyeti kabul ederek rink. ten çıktı.

62 kiloda; Beyoğlundan Aydın çıktı. Işık Liseli uzun boylu, Be. yoğlu Liseli nisbeten daha kısa idi. Beyoğlulu çok hareketli ve serî idi; halbuki bu, onun aley. hine neticelendi. Biraz sonra hâkimiyeti ele alan Işık Liseli rakibinden haklı olarak üstün ol. duğunu gösterdi ve maçı teknik nakavtla kazandı.

67 kiloda; Beyoğlundan Ayte. kin çıktı. Aytekinin rakibi daha şişman ve daha uzun boylu idi. Aytekin, maçın başından sonuna kadar hâkimiyeti eline alarak, bütün bir devre içinde rakibine karşı üstün bir oyun çıkarmış - tır.

Maçlar, 2 şer dakikadan 3 er ravunt yapılmıştır.

Ünal Tolunay
Beyoğlu Erkek Lisesi

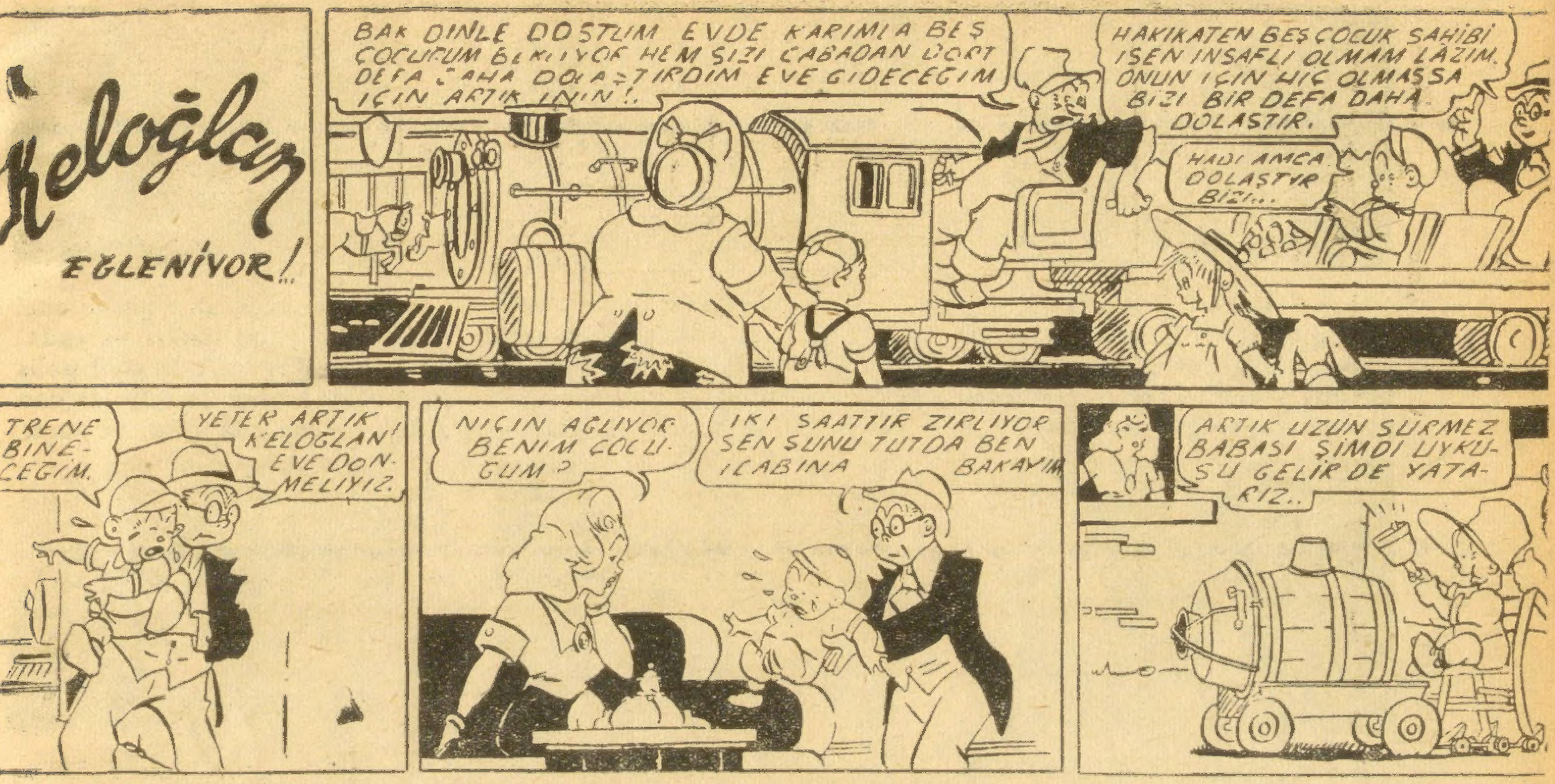

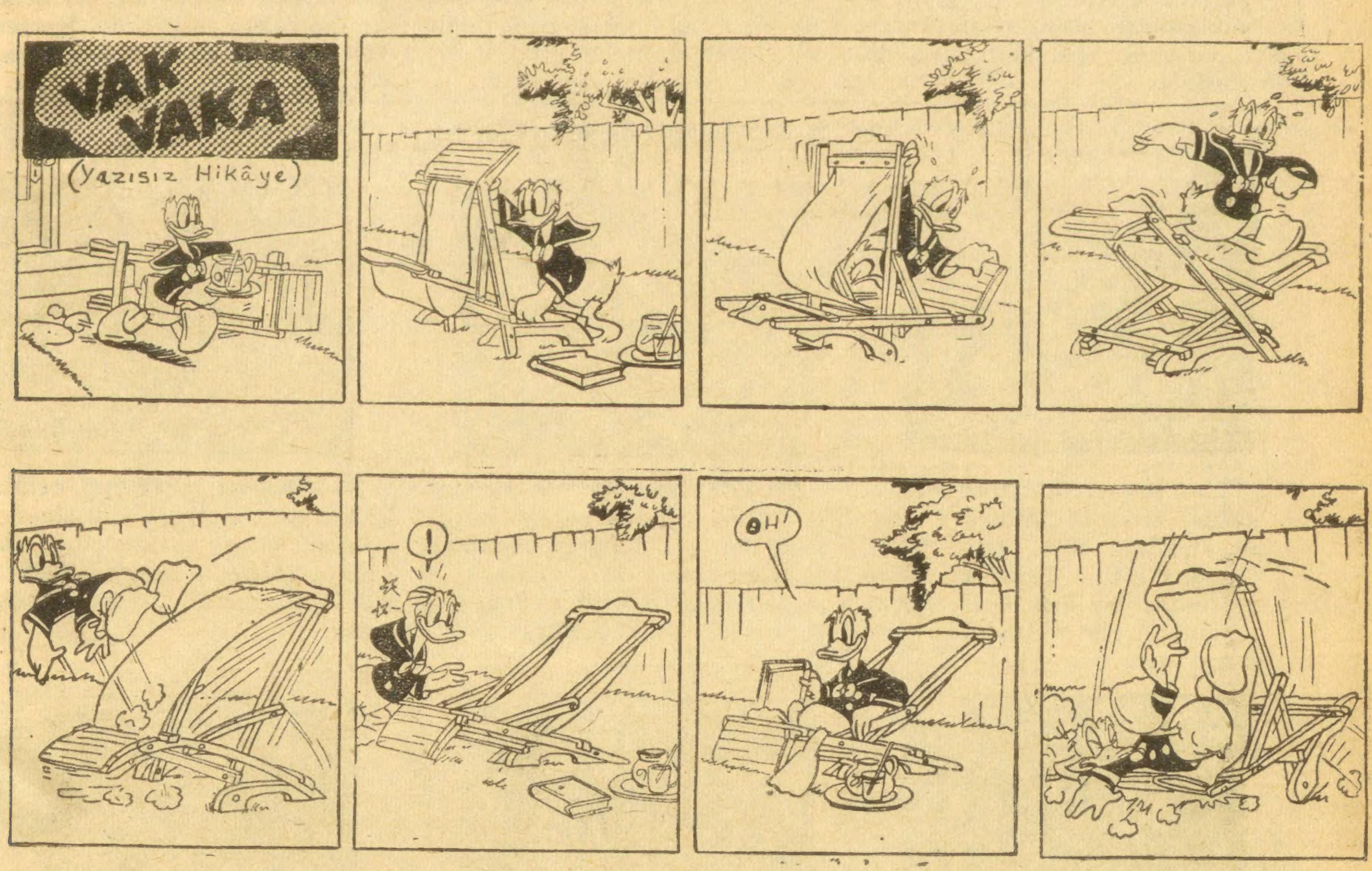

Rüyadaki Para

Afacanın babası, sabahleyin gazetesine dalmış, okuyor bir yandan da sabah kahvaltısını yapıyordu. O sırada Afacan bir top gibi içeri girdi.

— Baba bir liramı ver! dedi. Babası:

— Ne parası? Diye sorunca, Afacan cevap verdi:

— Rüyamda adamın biri bana bir lira vermişti. Ben de sana vermiştim. Sabah kalktığımda alacaktım. Onu istiyorum.

S. Sıtkı Gör

Rızaiye mah, Fabrika sok. No. 6, Elâzığ.

DOĞRULUĞUN MÜKÂFATI

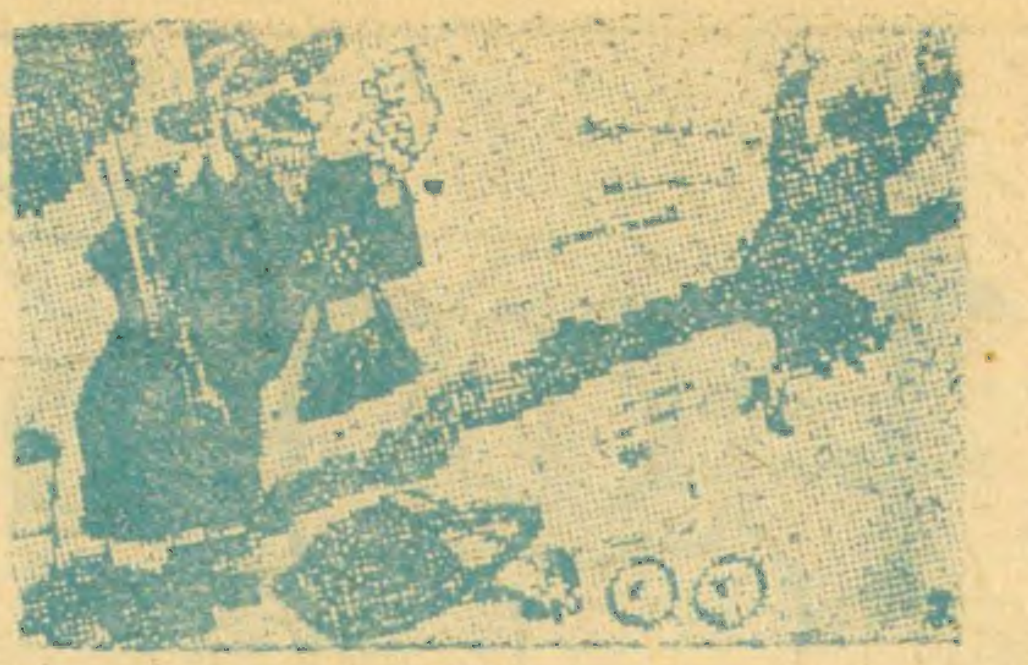

1 — Bayan Pufpufyan çarşıya gitmiş ve yiyecek satın almıştı. Dönerken, bir maskeli haydut yolunu kesti. Kadıncağız ne yapacağını şaşırdı.

2 — Kimseye emniyet edemediği için, her zaman boynunda taşıdığı kıymetli gerdanlığını ve paketleri bıraktığı gibi kaçtı.

3 — Biraz sonra haydudun bulunduğu köşeden bir dilenci geçiyordu. Elini uzattı ve sadaka istedi. Haydut onu sivil polis sanarak, Bayan Pufpufyan'dan aldığı şeyleri ona verdi ve kaçıt.

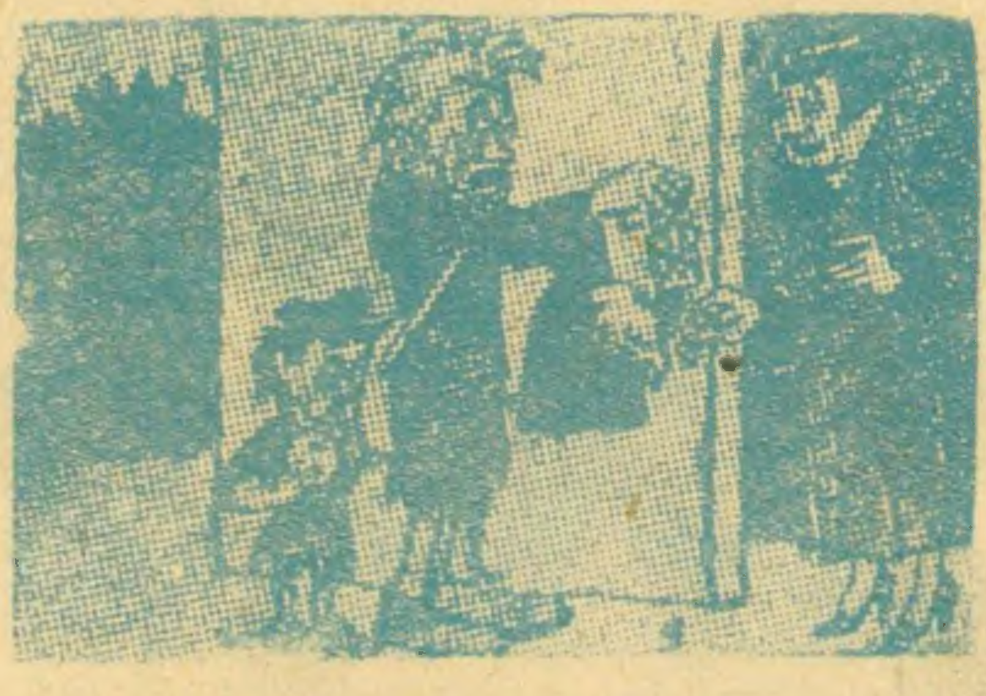

4 — Çocuğu ile karşı karşıya geçerek, Bayan Pufpufyan'ın tavuklarından birini ateşte kızarttı ve baba oğul karınlarını doyurdular.

5 — Çok namuslu olan dilenci, çantadaki adresi sora sora Bayan Pufpufyan'ın evini buldu ve gerdanlığı teslim etti.

6 — Ümidini kestiği bir sırada tekrar gerdanlığına kavuşan Bayan Pufpufyan, sevincinden az kalsın patlıyordu. Hemen 100 liralık bir çek yazarak dilenciye verdi. Onlar da sevindiler.

KARGABURUNUN AVCILIĞI

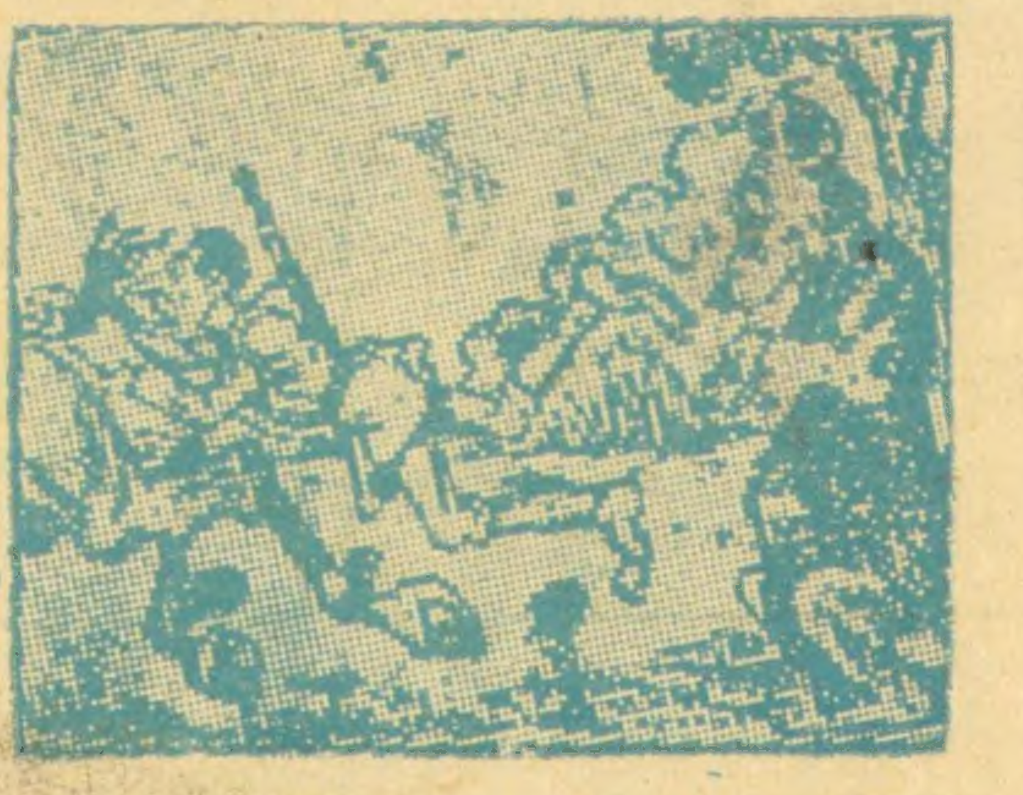

1 — Bay Kargaburun meşhur avcılar sırasına geçmek istiyordu. Silâhını aldı., atına bindi. Ormana gitti. Fakat ağaçların arasından bir hışırtı sezen at, şahlandığı gibi sırtındakini yere attı.

2 — Hayvanın hakkı varmış. İki ayağı üzerine kalkan kor - kunç bir ayı, bunlara atılmağa hazırlanıyordu. Dört nala kaçmağa başlıyan atın kuyruğuna yapışmasaydı, Bay Kargaburun' un vay haline!..

3 — Ne ise, uzaklaşıp, tehlikeden kurtuldular. Silâhı elinde, münasip bir av ararken, bir tek pabuca rastladı. Bu ne olabilir. di? İğilip yerden pabucu almak istedi.

4 — Trak! Sen misin pabucu alan?.. Kurt kapanı, uzun burnundan kolayca yakalanmıştı. Bas tı feryadı: "Aman, can kurtaran yok mu?.."

5 — Korkunç bir ormanda, kim kimin canını kurtarabilir? Bay Kargaburun bağırdıkça, orman mahlûkları gelip, zavallı ile alay ederek çekiliyorlar. İşte birisi daha geldi ve kurt kapanını açtı..

6 — Bay Kargaburun'un ceviz gibi şişen burnu kapandan kurtuldu ama, şimdi de kendisini kurtaran bu korkunç yamyamın karşısında ne yapacağını şaşırdı. Burnunun acısını çoktan unuttu.